

Чому мігрують тварини?

Підготувала учениця 7 А класу
Череповська Ксенія

Що таке міграція тварин?

Міграція тварин – це періодичне переміщення тварин «туди і назад» між суттєво відмінними середовищами існування, що просторово віддалені одне від одного.

У широкому сенсі слова міграція полягає в тому, що тварина, здатна переміщатися по землі, воді або повітря, не залишається постійно на одному і тому ж місці, але хоча б тимчасово переходить з одного місця в інше.

Для здійснення міграції тварині необхідне біологічне відчуття часу та напрямку — біонавігація. Зазвичай тварини орієнтуються на положення сонця та магнітне поле Землі.

Під час міграції тварини стають спокійніші, менше ворогують між собою, бо в них є велика складна задача. Не всі тварини переживуть міграцію туди й назад, бо це потребує чимало зусиль.

Причини міграції тварин:

1. Зміна пір року і пов'язане з нею настання несприятливих умов життя. Цією причиною викликаються як періодичні перельоти птахів, так і періодичні переселення деяких ссавців.
2. Недолік їжі або пиття, викликаний або занадто швидким розмноженням тварини, або несприятливими метеорологічними явищами даного року. Ця причина викликає спорадичні переселення деяких тварин, так би мовити, випадкові, і при цьому завжди приймають характер масового руху.
3. Третю головну причину подібних переселень становить настання часу дозрівання статевих продуктів і пов'язаного з цим періоду спарювання або періоду кладки яєць. Такі причини особливо поширені у риб, хоча зустрічаються також і в інших тварин.

Риби ж мігрують вертикально: під час дощу знаходяться практично на поверхні, в спеку або взимку - прагнуть до глибин водойм. Але тільки дві риби змінюють звичне середовище перебування - це лосось і європейський вугор. Дивно, але факт: зміна водойм з солоною і прісною водою відбувається у цих риб два рази в житті - на момент народження і в період розмноження, правда, це стосується тільки самок, які після кладки ікри гинуть.

Цікаво, що в момент нересту лосося бурі ведмеді теж мігрують, залишаючи лісу, ґрунтуючись на річках, що кишать лососем. Таким чином, виходить, що вони слідуєть за своєю кормовою базою.

Як було відзначено раніше, періодичні міграції тварин можна розділити на два підвиди: горизонтальний і вертикальний. Розглянемо ці явища докладніше.

Горизонтальні міграції тварин пов'язані з переміщенням особин в пошуку їжі. Так, наприклад, сірий кит до літа переміщається з Північного океану в Атлантичний (субтропічна, тропічна частина), де в цей час повно планктону - основної їжі кита.

Вертикальні міграції властиві високогірним тваринам, які в зимовий період спускаються в лісосмугу, а влітку, у міру сходження снігу і вигоряння трав в низині, піднімаються назад на гору.

Існує ще таке поняття, як вікова міграція тварин. Подібні переміщення розкриваються краще на прикладі великих хижаків. Так, тигр, за своєю суттю, одиночна тварина з власної величезною територією, яку він залишає тільки в період гону. З'явилися на світ тигренята живуть з самкою до досягнення статевозрілого віку (зазвичай це 3-4 роки), після чого самці відокремлюються і йдуть із сім'ї в пошуках власної території.

Ось ми трохи і розібралися в тому, чому тварини здійснюють міграції. Дійсно, причини різноманітні, але хочеться відзначити дві найпоширеніші. В період посухи мігрують у пошуках їжі і води з місця на місце, найчастіше це представники копитних. Однак переміщення табунів, стад тягне за собою і переміщення деяких хижаків (гієн, грифів), яким необхідно перебувати недалеко від кормової бази. Таким чином, їжа і вода змушують мігрувати великі групи тварин кількох видів.

Важлива причина - розмноження. Активна міграція тварин в період розмноження, зокрема, морських черепах, вражає і зачаровує.

